

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı**
ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

tarafından Anayasa'nın 98.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

1 Şubat Rojava ile Dayanışma Günü kapsamında Muş'ta Demokratik Kurumlar Platformu'nun çağrısıyla gerçekleştirilen ve Demokratik Bölgeler Partisi Eş Genel Başkanı Keskin Bayındır'ın da katıldığı basın açıklamasının ardından yaşananlar, Türkiye'de barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının nasıl sistematik biçimde ihlal edildiğini bir kez daha ortaya koymuştur.

Basın açıklamasının sona erdiği ve kitlenin dağılma sürecine girdiği açık bir aşamada kolluk kuvvetleri tarafından yurttaşlara "tek tek dağılma" dayatması yapılmış; bu keyfi uygulamaya tepki gösteren yurttaşlara yönelik orantısız güç kullanılmış; iki kişi darp edilerek gözaltına alınmıştır. Müdahale sırasında gazetecilerin görüntü alması engellenmiş, ana cadde kalkanlarla kapatılarak kamusal alan fiilen abluka altına alınmıştır. Bu müdahale, kamu düzeninin sağlanmasıyla açıklanamayacak ölçüde ağır ve açık bir hak ihlalidir.

Yaşananlar münferit bir kolluk aşırılığı değil cezasızlık politikasıyla beslenen ve süreklilik kazanan bir devlet pratiğinin sonucudur. Kolluk güçleri, barışçıl protestolara yönelik orantısız güç kullanımı, darp ve keyfi gözaltı uygulamalarının etkili biçimde soruşturulmadığını, sorumluların yaptırımına karşılaşmadığını bilerek hareket etmektedir. Bu durum, hak ihlallerinin bireysel değil, yapısal ve politik bir tercihin ürünü olduğunu göstermektedir.

Anayasa'nın 34'üncü maddesi ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri uyarınca devletin yükümlülüğü, barışçıl toplantı ve gösterileri dağıtmak değil bu hakların güvenli biçimde kullanılmasını aktif olarak korumaktır. Buna rağmen Muş'ta yaşanan müdahale, devletin pozitif yükümlülüğünü ihlal ettiğini, kamu gücünün hakları koruyan değil bastıran bir araç olarak kullanıldığını ortaya koymuştur. Özellikle bölgede barışçıl protestoların güvenlikçi yaklaşımla kriminalize edilmesi, ifade ve örgütlenme özgürlüğünün fiilen askıya alındığını göstermektedir.

Cezasızlık, yalnızca geçmiş ihlallerin üzerinin örtülmesi değil yeni ihlallerin doğrudan teşvik edilmesi anlamına gelmektedir. Kolluk şiddetinin soruşturulmaması, basın özgürlüğüne yönelik engellemelerin yaptırımsız bırakılması ve gözaltı süreçlerinde kötü muamelenin cezasız kalması, bu uygulamaların bilinçli biçimde sürdürüldüğünü göstermektedir. Bu nedenle yaşananlardan yalnızca sahadaki kolluk personeli değil bu pratiği mümkün kılan, denetlemeyen ve süreklileştiren İçişleri Bakanlığı ve bağlı idari yapılar doğrudan sorumludur.

Bu bağlamda:

1. Muş'ta 1 Şubat 2026 tarihinde gerçekleştirilen basın açıklamasının ardından kolluk kuvvetlerinin müdahalesi hangi gerekçeyle gerçekleştirilmiştir?
2. Açıklamanın sona erdiği ve kitlenin dağılma sürecine girdiği bir aşamada yurttaşlara "tek tek dağılma" yönünde talimat verilmesinin hukuki dayanağı nedir?
3. Darp edilerek gözaltına alınan iki kişi hakkında hangi gerekçeyle işlem yapılmıştır? Bu kişilere ilişkin sağlık raporları alınmış mıdır?
4. Müdahale sırasında kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullandığına dair görüntüler Bakanlığınıza ulaşmış mıdır? Ulaşmışsa, sorumlu personeller hakkında herhangi bir idari ya da adli işlem başlatılmış mıdır?
5. Gazetecilerin görüntü almasının engellenmesi ve görevlerini yapmalarının fiilen önlenmesi talimatı kim tarafından verilmiştir?
6. Ana caddenin kalkanlarla kapatılarak kamusal alanın abluka altına alınmasının gerekçesi nedir?
7. Bölgede barışçıl toplantı ve gösterilere yönelik kolluk müdahalelerinin süreklilik kazanması Bakanlığınızca bir güvenlik politikası olarak mı uygulanmaktadır?
8. Kolluk şiddeti ve kötü muamele iddialarına ilişkin etkili soruşturma yürütülmemesi ve sorumluların cezalandırılmaması, Bakanlığınızın benimsediği bir cezasızlık politikası mıdır?
9. Anayasa ve uluslararası insan hakları yükümlülükleri uyarınca barışçıl protesto hakkının korunmasına yönelik Bakanlığınızın somut ve bağlayıcı bir denetim mekanizması var mıdır?